بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތުން ނިމުނު ގޮތް

- ކޭސް ނަންބަރު: 2021/HC-A/257
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަޙްމަދު ފާރިސް/ [illegible]، ސ.ހިތަދޫ
- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: 1- [illegible]
  2- [illegible]
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޖިނާއީ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

ނިމުނު ތާރީޚު: 05 ޖުމާދަލްއޫލާ 1445
19 ނޮވެމްބަރު 2023

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 11 މުޙައްރަމް 1443
19 އޮގަސްޓު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 22/VTR/2019
- ނިންމި ކޯޓު: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 10 ޑިސެމްބަރު 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 10 ޖޫން 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

އަހުމަދު ފާރިސް/ [illegible]، ސ.[illegible]

އިސްތިއުނާފަށް ޢަރުޟުވި ފަރާތް

1- ދިރާގު އެންޓަޕްރައިޒަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
2- ދިރާގު އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ޙާޟިރުވި ވަކީލް: އަލްއުސްތާޛު [illegible] މުޙައްމަދު/
[illegible]، ސ.[illegible]
އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު [illegible]/ [illegible]، [illegible]

ޙާޟިރުވި ވަކީލް: އަލްއުސްތާޛު [illegible] މުޙައްމަދު/ [illegible]
[illegible]

މަދަނީ- ވަޒީފާއާބެހޭ-ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ފަރާތް ނޫން ފަރާތަކާ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުން-ޤާނޫނީ ޝަޚްޞު ކަނޑައަޅުއްވައި ދޭ
މިންގަނޑު

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމްގެ ރައުޔު

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ސ.ފޭދޫ/ [illegible]، އަޙްމަދު ފާރިސް[1]ގެ ވަކީލުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތްތަކަކީ، މުނި އެންޓަޕްރައިސަސް [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (މުނި އެންޓަޕްރައިސަސް) އަދި [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ([illegible] އިންވެސްޓްމަންޓްސް) އެވެ.

ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. ސ.ފޭދޫ/ [illegible]، އަޙްމަދު ފާރިސް، 16 އޮގަސްޓް 2012 އިން ފެށިގެން [illegible] [illegible] ކެޝިއަރެއްގެ މަޤާމުގައި، މުނި އެންޓަޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގައި ވަޒީފާއަދާކުރަމުން ދިޔަ މީހެކެވެ.[2]

3. އަދި 14 ނޮވެންބަރު 2018 ގައި އަޙްމަދު ފާރިސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވައިފައެވެ.[3] އަޙްމަދު ފާރިސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމަކީ [illegible] އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ ނަންބަރު HR/006/2018 (13 ނޮވެންބަރު 2018) ލިޔުމާ [illegible] [illegible] އިން ކަން އެނގެއެވެ.

4. އަޙްމަދު ފާރިސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވަނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް ބުނެ އޭނާގެ ޝަކުވާ އެ މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅައެވެ. އެ މައްސަލަ [illegible] [illegible] މި އިސްތިއުނާފުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އޭނާ [illegible] ޝަކުވާ ދޫކޮށްލައްވާފައެވެ.

---

[1] އައިޑީ ނަންބަރު A142919

[2] މުނި އެންޓަޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި އަޙްމަދު ފާރިސް ދެމެދު ސޮއިކުރެވިފައިވާ "contract of employment" 16 އޮގަސްޓް 2012

[3] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ ނަންބަރު HR/006/2018 (13 ނޮވެންބަރު 2018) "Letter of Termination"

5. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން އެ މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިން ބަލާފައިވެއެވެ. މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ބުނެވިދިޔަ މައްސަލަ އަޙްމަދު ފަޔާސްގެ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ [illegible]

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މައްސަލަ އާއި އެ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން

6. އަޙްމަދު ފަޔާސް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައަކީ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] 10,000/-ރ. (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) [illegible]

7. [illegible] 15 [illegible] 2017 [illegible] 5 [illegible]

ދެކުންފުނީގެ ދެމެދު 15 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި އެއްބަސްވެ ސޮއިކުރެވުނު 'LEASE AGREEMENT' އިން އެނގެން [illegible]، ކުންފުންޏަކުން އުޅަނދެއް ކުއްޔަށް ހިފިކަމުގައިވީނަމަވެސް، އާންމު [illegible] ގޮތުން އެ އުޅަނދު އޮޕަރޭޓްކުރާނީ އުޅަނދުގެ ވެރިފަރާތުގެ މުވައްޒަފުން ކަމުގައި [illegible] ބޯޓް [illegible] 5 (ފަހެއް) [illegible] [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] އެއްބަސްވުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] 2018 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން [illegible]

އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު އަމަލުކުރުމުގެ ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ބަލައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/271 ގެ ސިޔާދަތާއި ނިޔާއަކަށްކުރެވުނު އެކަމަކު ފަރާތަށް ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ޙަވާލު ކުރުވާތީ، އެކަމަކު ފަރާތް ސާފުވެ ވާނުވާ ކަރުދާހުގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ މައްސަލަ 14 ނޮވެންބަރު 2018 ގައި ވަކީލުއާއި ވަކާލާތުކުރައްވާ، އަންނައިރު، މަސައްކަތަށް ގޮވައިލުމުގެ ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ކުރިޔަށް އެރުމާއި، އެކަމަކު ފަރާތުގެ ފަރާތުން އުފުލާއިރު ވަރުގަދަ މުސާރަ ނުލިބި ޝަރީޢަތުގެ މުވައްޒަފުން ކުރީގެ ސަބަބުން އަދި ފާހަގަކުރާ ނަގާނަމަ ޙައްޤު ނުކުތާތަކާ ކުރިޔަށް ދިއުމާއި، އެކަމަކު ފަރާތް ވަކީލުއާއި ވަކާލާތުގެ ގޮތުގެ މަސައްކަތް ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފާރަވެރިކަން ހަމަހަމަކަމާއެކު އެކަމަކު ފަރާތުގެ ފާރަވެރިކަމާ ގުޅިގެން، މަސައްކަތް ނިންމި ބަދަލުގެ ފަރާތުން ތަނުގެ ބަދަލު 10 (ދިހައެއް) ދުވަސްތެރޭ ވަކި މަސައްކަތެއް ކުރުމުގައި ވަކީލުއާއި ޝަރީޢަތުގެ ފާރަވެރިކަމާ ގުޅިގެން އެކަމަކު ފަރާތުން ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ހަމަހަމަކަމާއެކު ވަކީލުއާއި ޝަރީޢަތުގެ ފާރަވެރިކަމާ އެ މަސައްކަތް ނިންމާފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުނު ނުކުތާތައް

8. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ފާހަގަކުރައްވައިފައެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާ ނުކުތާތަކަކީ:

8.1 ވަކީލުއާއި ޝަރީޢަތުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު، ވަކީލުއާއި ޝަރީޢަތުގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަރުދާހުން ގޮތަށް ބަދަލު ނުކުތާތައް؛

8.2 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/271 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 3 ގެ (ށ) ގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލާގައި ތަޠްބީޤު ކުރައްވާ [illegible] ރަނގަޅަށް ނޫންކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.3 އަޙްމަދު ފަރާޝްގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2009 (ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ ހަވާލާދީ [illegible] އިން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް ކަމުގައިވާއިރު، އެ ފައިސާ ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އިން ދޫކުރުމުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް، އިސްތިއުނާފުކުރު ފަރާތަކީ ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މުވައްޒަފެއް ކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއާއި، 2 ވަނަ މާއްދާއާއި، 5 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޤާނޫނުތަކުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި؛

8.4 ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލަ ބެލުމުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަމަލުކޮށްފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަށް ލިބިދޭ ޙައްޤު ހަނިވާ ގޮތަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާއާ ގުޅޭ

9. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހައްޤުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ ވިޔާފާރިއެއް ނުވަތަ ވިޔާފާރީގެ އުޞޫލުން ކުރާ މަސައްކަތެއް ނުވަތަ އެ ވިޔާފާރީގެ ނުވަތަ އެ މަސައްކަތެއްގެ ބައެއް، ވިއްކާލުން ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޫކޮށްލުން ނުވަތަ ހަވާލުކޮށްލުން ނުވަތަ އެހެންގޮތަކަށް

[illegible]، ދެ ވިޔަފާރިއަކާ ނުވަތަ މުޢާމަލާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެ ވަގުތު [illegible] ގޮތުގައި ޗެކު [illegible] ފައިސާގެ އެއްބަސްވުންތައް ދެ ވިޔަފާރިއެއް ނުވަތަ މުޢާމަލާތެއް ބަދަލުވެގެންދިޔަ ޙާލަތެއް ނަޒަރުކޮށް ކަމަކާއި، މި މައްސަލާގައި ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ ފައިސާއަށް އަނބުރާ [illegible] [illegible] [illegible] ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ފާހަގަކުރަމެވެ.

10. ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] ފުރިހަމަ އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 17 [illegible] [illegible] (ހ) މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ފާހަގަކުރަމެވެ.

[illegible]

11. [illegible] [illegible] [illegible] 2012/HC-A/271 [illegible] [illegible] [illegible] 3 [illegible]

(ށ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] "[illegible]" [illegible]

[illegible] ފައެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ތިންވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅޭ

12. [illegible] ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާ، 2 ވަނަ މާއްދާ، 5 ވަނަ މާއްދާ އަދި [illegible] ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible] ފައެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅޭ

13. [illegible] [illegible] މައްސަލަ ކުރިއަށް ދިޔައިރު މުޅި [illegible] ޢަދުލު އިންސާފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ދިޔައިރު އަދި އެކަން [illegible] ސަމާލުކަމަށް ގެނައުމުންވެސް އެއްވެސް [illegible] ނުވާކަމަށާއި، [illegible] ހުށަހެޅި [illegible] މުޅި [illegible] ހުރި އެންމެހާ ލިޔެކިޔުންތައް ހިއްސާކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ކުރުމުންވެސް، އެ އަމުރު [illegible] އަމުރުކުރެއްވުމަށް އެދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވެ.

14. [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible]، މައްސަލައާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރިއަށް އަދި [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް

15.ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުން ބާތިލްކޮށް، އަޙްމަދު [illegible] [illegible] އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ [illegible] [illegible] އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، އަޙްމަދު [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި، [illegible] އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިޖުރާއީ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

16. މައްސަލާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުން ސާބިތުވާ ވާޤިޢާތަކުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ އުސޫލު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ހ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މައްޗަށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނީ އުޞޫލާ އެކަށް ހިނގާފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ
ޓްރައިބިއުނަލުން ބަރުވެރި ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

17. އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ދެކެނީ، މުޅި އިމްތިޙާނީ މުއްދަތުގައި އަނބުރާ ހަމަޔަށް އަމުރުކުރެވުނުއިރު
ވަޒީފާ ހިންގުމުގައި އަމުރުކުރަން ޖެހުނު ސަބަބަކީ މުޅި އިމްތިޙާނީ މުއްދަތުގައި އެ ހަމަ ދެމެހެއްޓުނުއިރު
ތަޙުޤީޤު ހިނގަމުން ދިޔަ ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުން ބަލައިގަތުމަށް ދެކެވެނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު ތަތުބީޤުކުރުމުން އަމިއްލަ ނިޔަތަކީ، އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ ހައްޤުތައް ދޫނުކުރި
އިމްތިޙާނީ މުއްދަތުގައި ކުރިއަށްދާނެ މުއްދަތެއް (ޕްރޮބޭޝަން ޕީރިއަޑް ދައުރުގެ) ކަމަށްވާ ދުވަސްތަކުން އެ
މުއްދަތުގައި އެކަން އަދާކުރާ ހަމައެކަނި މުއްދަތުގައި ކަމަށްދެކެވޭތީ ހަމަޔަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 17
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާގޮތުގެމަތިން ނުފެތޭކަމަށެވެ.

18. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކުރެވޭނަމަ
އަދާކުރާ ހަމައެކަނި ވަޒީފާ ކުރިއަށްދާނެ ދިމާވެފައިވާ އަދާކުރާ ހަމައެކަނި ހަމަޔަށް ބައްދަލުކުރަމުން އައި އެކަމުގެ
މައްޗަށް ނުކޮށް ދިމާވެފައިވާ ތަފާތުތައް ބައްދަލުކުރަމުންދާއިރު، އެ ތަފާތުތަކުގެ އަލީގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން
ބަލައިގަތުމުގެ މައްޗަށް ގޮތުގެ އެ މަތިން ބައްދަލުކުރަމުން ހިނގަމުންދިޔައީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން
އަމަލުކުރާ ހަމަޔަށް ޕްރޮބޭޝަން ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީފައި ގޮތުގެ ސަބަބުން ނިންމާފައި ދޫކޮށްލުމުގައި އިސްތިއުނާފު
ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާ ނިންމުނު ގޮތް

19. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/271 ފަސްޚުކުރާ ގޮތަށް ކުރެވުނު ނިންމުމުގެ 3 ގެ
(ށ) ގެ މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކުރަމުން، އަދާކުރި ހަމަޔަށް ހިނގާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ފަސްޚުކުރެވޭނީ ދުވުމާ

[illegible] ސަބަބަކީ، [illegible]

[illegible] ތަޖުރިބާ ހުރި [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

އިސްތިއުނާފީ [illegible] ނުކުތާއާ ބެހޭ

20. [illegible]

[illegible]

[illegible] 1 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ފައިސާއެއްކަމާއި އެ ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] މުސާރައިން [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރަމެވެ.

21. މި މައްސަލާގައި 01 ޖަނަވަރީ 2018 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ޕެންޝަންގެ [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible]

އިސްތިއުނާފީ [illegible] [illegible] ގޮތް

22. ވަކި އުސޫލެއް ނުވަތަ އިންތިޒާމެއްގެ ތެރެއިން މައްސަލައެއް ނުވަތަ ޝަރީޢަތެއް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަކީ އިންސާފުން ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ މާނައިގެ [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރަމެވެ .

23.ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-L/91 ޙުކުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު ހުށަހަޅާ ނުކުތާތަކަށް އިސްތިއުނާފާއި ދިމާވާގޮތަށް ފާސްވެފައި ވާނަމަ ބަލާނެ ދިމާވާ ގޮތުން ބަޔާންކުރަމުންގޮސް އެކަށީގެންވާ މި މައްސަލައަށް ތަޙުލީލުކުރުމުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 'އިންސާފުން ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ' ބައެއް އަސާސީ ހައްޤުތައް ގެއްލިފައިވާކަމަށް ބެލެވޭނީ އެ ބައެއް ގެއްލިގެން ދިޔައީ ޤާނޫނީ ނުވަތަ ސިފައިގެ ކަން އެބޭނުމަށް ވަކި ފަރާތަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިގެން ދިޔަ ޙާލަތްތަކުގައި އަދި އިންސާފުން ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ބައެއް ގެއްލިގެން ދިޔައީ ވަކި ފަރާތަކަށް ޚާއްޞަކުރެވިފައި ނޫނީ ނުވަތަ ސިފައިގެ ކަން އެބޭނުމަށް ނުވަތަ މަސްލަހަތާ ދިމާގޮތަކަށް ކަމަށްވާނަމަ ޝަރީޢަތުގެ ޤަރާރުތަކާއި އެއްގޮތްވުން މި އިސްތިއުނާފަށް ނުކުތާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ދިމާވާގޮތަށް ފާސްކުރެވިފައިވާ ބޭނު އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ޤާނޫނީ ނުކުތާއެއް ހިމެނިއްޖެނަމައެވެ.

24.މައްސަލައިން ދިފާޢުކުރުމުން އެދުނުކޮށްފައިވާނީ ވަކި ފަރާތަކުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން ކަމަށްވާތީއާއި، ސަބަބު ހާމަނުކޮށް ހަޔަތާނުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ދިން ނަމަވެސް ސާބިތު ހައި ހަޔަތާނުކުރެވޭ ވަކި މައްސަލައެއް ވަކި ފަރާތަކުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ނޫން ކަމަށްވާތީއާއި، އަދި ސަބަބު ހާމަނުކޮށް ހަޔަތާނުކުރެވޭ ދިން ހުކުމްދިނުމަށް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅި ހަޔަތާނުކުރުމުން ދިރާސާކުރި ގޮތުގެ ވަޒީފާ ހަވާލުކުރުމުގެ އުސޫލު ތަކުގެ ބޭނުމަކީ މި އިޖްރާއަތް ނުކުރެވުނު ކަމަށްވާތީއާއި، އެކަމަށް އިސްތިއުނާފު ޤަރާރު ޤަވާޢިދުތަކާއި އިއްތިފާޤުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބެލެވޭ ސާބިތު ހައި ހަޔަތާނުކުރެވޭ ހުކުމްތަކާއި ޚިލާފު ކަމަށްވާތީއާއި، އެ ސަބަބު ފަޔަސްކުރެވިފައި ނެތް ކަމަށްވާތީ، އިސްތިއުނާފު ޤަރާރު ޤަވާޢިދުތަކާއި ސާބިތު ހައި ހަޔަތާނުކުރެވިފައިވާ ބޭނުން ޤަވާޢިދުތަކުގެ ދަށުން ބަލާ ޤާނޫނީ ނުކުތާތަކަކީ އެއްބަސްވުމެއް ހޯދުން ކަމަށް ސާބިތުކުރުމަކީ އެއްބަސްވުމާ ހަމައަށް ހަޔަތާނުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ ބޭނުމެއް ނެތް ކަމަށްވާތީ، އެ އެއްބަސްވުމުގައި ޤާނޫނީ ބޭނުމެއް ނެތްކަމަށް ބަލައި އިސްތިއުނާފު ޤަރާރު ޤަވާޢިދުތަކާއި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

އިސްތިއުނާފަށްޖަވާބުދާރީވާ ފަރާތުގެ އެދުން

25. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ދެއްވައި މައްސަލަ ނިންމަވައި ދެއްވުން އެދެމެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން

26. އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ [illegible] ފަރާތުގެ ވަކީލުން މި [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަތަކަން އެނގެއެވެ. [illegible] ފަރާތުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައިގައި، މި [illegible] [illegible] ޤާނޫނާ ޚިލާފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ [illegible] ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible].

27. [illegible] [illegible] ގޮތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible]. ނަމަވެސް، އޭގެ މާނައަކީ ކޮންމެ ކަމެއްގެ މައްޗަށް ކޮންމެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible].

28. [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]

ޕޮލިސް ވ. ޕޮލިސް ޖޫރިސް ސަރވިސް[4] ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިބާރާތް ތަރުތީބުން ފާހަގަކުރަމެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

" ކޯޓުތަށް ދަޢުވާ ބަލައިގަތުމުގައި، ދަޢުވާ ކުރާ ފަރާތަކީ ދަޢުވާ ކުރުމުގެ މަޞްލަޙަތު އޮތުމުގެ އިތުރުން އެ ދަޢުވާ ކުރުމުގެ ޙައިޘިއްޔަތު ލިބިފައިވާ ފަރާތެއްކަން ދުވަހަ ދޭންޖެހޭ ބަލަންޖެހޭނެއެވެ."

މިހެންނެވެ.

29. އަދި ބުނެވިދިޔަ އިބާރާތް އާދަމް ނަސީމް ވ. ޕޮލިސް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަން[5] ޤަޟިއްޔާގައި ނަކަލު ކުރައްވާފައިވާ އުސޫލަކީ ފަނޑިޔާރުގެ ރައުޔުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތެވެ:

"މިއީ އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކުން މައްސަލަ ބަލައިގަތުމުގައި ދިމާވާ ކަންތައްތަކެކެވެ. ޝަރުޢީ ގޮތުން މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާ ކުރުމުގެ ޙައިޘިއްޔަތު ދޭތެރޭ، އެއްވެސް އިސްތިސްނާއެއް ގޮތުން އެ ދަޢުވާ ކޯޓުތަކުން ބަލައިނުގަނެވޭނެއެވެ."

މިހެންނެވެ.

30. މިސާލު ބަޔާންވެދިޔަ ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ދަޢުވާކުރުމުގެ ޙައިޘިއްޔަތާގުޅޭ ގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލަކީ ދަޢުވާކުރުމުގައިފުރުޞަތު ހިނގާނެ އުސޫލުތަކުން ބަޔާންކޮށްދެނީ ޤަވާޢިދުތަކުންނެވެ.

31. އެހެންކަމުން، މިސާލުތަކަށް މަތީގައިވާ ޤަޟިއްޔާތަކުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ގޮތުން ސާފުވާ އުސޫލެވެ. ދަޢުވާ މުދުއީގައި ދަޢުވާއެއް ކުރުމަށް ގެއްލުމެއްވާ ފަރާތެއް، ނުވަތަ އެފަދަ ފަރާތަކަށް ބަދަލެއް ހުށަހަޅާ، ދަޢުވާކުރުމުގެ ޙައްޤު ދަޢުވާކުރުމުގެ ޙައިޘިއްޔަތު ލިބިގެންވާކަމަށް ބެލެވިދާނެކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައެވެ. މިކަމުގެ ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ގޮތަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ވ. ޕޮލިސް އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޝަން[6]،

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2009/SC-A/24

[5] [2021] SC 23 ގެ 36 ވަނަ ޕެރެގްރާފު

[6] 2014/SC-A/12

މޫސާ ނަސީމް ވ. މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ[7] އަދި އާދަމް ނަސީމް ވ. މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީ[8] ގެ ޤަޟިއްޔާ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

32. ދަޢުވާކުރާފަރާތުގެ ހައިސިއްޔަތުން [illegible] [illegible] ދަޢުވާކުރާފަރާތުގެ ނަތީޖާއަކަށް ވެގެންދާނީ އެ ދަޢުވާއަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ކުރެވޭނެ ދަޢުވާއެއްކަމުން ކަމުގައި ކަނޑައެޅިގެން ދިއުންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

33. މުޙައްމަދު ނިޒާމް ވ. [illegible] ސަރވިސް [illegible][9] ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ގޮތުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން [illegible] ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] އޮންނާނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެކަން ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަމާ [illegible] ސާބިތުކުރުމުގެ ކަމުގައި [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] މައްސަލައެއްގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަކިކުރިކަމާ [illegible]. [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

34. ނަމަވެސް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަން ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] މޯލްޑިވްސްގެ ނަންބަރު HR/006/2018 (13 ނޮވެންބަރު 2018) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[7] 2014/SC-A/41

[8] [2021] SC 23

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/224 ޤަޟިއްޔާ

އެއްވެސް ލިޔުމެއް ހުށަހަޅާފައި ނެތްކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، ފުރި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ ވަކީލާއިން އަޙްމަދު ހާޝިމް ވަކާލާތުކުރައްވަމުން މައްސަލައިގައި އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގާއިމުނުކުރެވޭ ކަމަށް ބުނެ ވަކީލާއާއި ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި މައްސަލަ ފުރި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ މައްޗަށް ހުކުމްކުރަން އެދި ފުރި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ ވަކީލާއިން ވަކާލާތުކުރި ހުކުމުގައި ކަމާގުޅޭ ސާބިތުކުރުމުގެ ހެކިތަކާއި ބުނެދެއްވި ނުކުތާތަކަށް ބަލައިލެއްވުމަކާނުލައި، ހުކުމްކުރުމަކީ ވަކީލާއިން ޝަރީޢަތުގައި އަދުލުވެރިކަމާއި ހުކުމަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައާ ފުރި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ މައްޗަށް ހުކުމް ކުރިއިރު ގެންދިޔަގޮތުން މައްސަލައިގެ އަދުލުވެރިކަމަށް ނުރައްކާވެއެވެ. ސަބަބަކީ، ފުރި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ މައްޗަށް ހިނގަ މައްސަލައިގެ ހުކުމްގެ ބަޔާނުގައި އޮތް ކަންކަން އަޑުއަހާ ބަލައިނުލައި ނިންމާފައިވެއެވެ.

35. ދިޔާޒް އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ދިވެހި ދައުލަތު (މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީ)[10] ޤަޟިއްޔާގެ 114 ވަނަ ނަންބަރުގައި، "ފަރީޤުންގެ ކުރިމަތީގައި ހުކުމްކުރުން މައްސަލައެއްގައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާނެ ބަޔާނާއި ދަލީލު ހުށަހެޅުމުގެ ހައްޤު ލިބިގެން ކުރިއަށްދާ ހުކުމް އަދި، އެ ހައްޤުން ޙައްޤު ދެވިފައިނުވާ ހުކުމްއެއް ގެންގުޅެ ދައްކަންނެވެ. ކަމެއްގެ ބަޔާން ކުރިއަށްދާ ހުކުމުގެ ސުވާލަކީ، ފަރީޤުންގެ ކުރިމަތީގައި ހުކުމްކުރުން މައްސަލައެއް. އަދި ހުކުމްއެއް ޙައްޤުތަކުގެ ދިފާޢުގެ ފަރީޤުންތަކަށް ދިނުމުގެ ނުކުތާ...." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

36. ވަކީލުންނަށް ޝަރީޢަތުގައި ހާޒިރުވުމަށް ފުރުޞަތު ނުދިނުމަކީ، ހުކުމަކަށް މައްސަލާގައި ވަކީލުން މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޖުރާއާތު ދިނުމުގެ މަރުޙަލާތަކުގައި، ވަކީލުން ޝަރީޢަތުގައި ބަޔާންކުރުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ވީ އުސޫލު އެއްގޮތްވާ އަދުލުވެރިކަމާއި ޚިލާފުވާ ކަމެއް ކަމަށް ފެނެއެވެ.

---

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ

37.ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަށް ބަލާއިރު، އެ ނިންމުމުގައި، [illegible] ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ކަނޑައަޅައި [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ [illegible] ތާރީޚުން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) [illegible] މައްސަލާގައި [illegible] ނަމަވެސް، [illegible] އެހެންކަމުން [illegible] އެ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ނުކުރާކަން އެނގެއެވެ. [illegible] ނުކުރާކަން އެނގެއެވެ. [illegible] ނުކުރާކަން އެނގެއެވެ.

38.[illegible]

39.[illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible][11]

---

[11] ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible] 9 ވަނަ ނަންބަރު [illegible]

40. އަހުރެންގެ ކުރިމަތީ އޮތް މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، [illegible] އެ މައްސަލަ [illegible] [illegible] ފެންނަން އެބައޮތެވެ.[12]

41. އަހުރެންގެ ކުރިމަތީ އޮތް މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] އެ މައްސަލައިގައި [illegible] ފެންނަން އެބައޮތެވެ.[13]

42. އަހުރެންގެ ކުރިމަތީ އޮތް މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، ޓްރައިބިއުނަލްގެ [illegible] 39 ވަނަ ނަންބަރު [illegible] 41 ވަނަ ނަންބަރުގެ [illegible] ފެންނަން އެބައޮތެވެ.

43. [illegible]

44. އެހެންކަމުން، [illegible] 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ [illegible]

---

[12] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ [illegible] 2 ވަނަ ނަންބަރު (މައްސަލަ [illegible])

[13] [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލަ [illegible]

ބިނާކޮށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާތީ، ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމަށް ވާޞިލުވި ސަބަބުތައް ބާތިލުކަމުގައި އަހަރެން ދެކެމެވެ.

45. އެހެންކަމުން، އަހަރެން ދެކެނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުން [illegible] ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

ނިންމުން [illegible]

46. [illegible] ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުން ބާތިލުކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible].

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު

47. މިމައްސަލަ ހުށަހެޅިފައިވާ [illegible] ކުރިއަށް [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ހުށަހަޅާ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމަށް [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

48. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މައްސަލަ ހުށަހަޅާ [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ [illegible] ވަނީ [illegible]

އެންޓަރޕްރައިޒަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ހިންގުމުން އަންނަ ފުށިފަރު މޯލްޑިވްސްގެ ސްޕީޑް ލޯންޗްގެ ކެޕްޓަނެއްގެ ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް 14 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައެވެ."

49. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމާއެކު އެކްސިބިޓް 1 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައި ހުރި އެންޓަރޕްރައިޒަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ލެޓަރ ހެޑުގައިވާ ސިޓީ (1 އޮގަސްޓް 2018) ގައި This letter is issued to Mr Ahmed Fayaz NID: A……· employed at this organization·” މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން 2 ގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ، ފުށިފަރު މޯލްޑިވްސްގެ ލެޓަރ ހެޑުގައިވާ " ސިޓީ [illegible] [illegible] " This letter is to state that Ahmed Fayaz, bearing National ID No A……·· is hereby terminated from employment at Fushifaru Maldives…” މިފަދައިންނެވެ.

50. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] މައްސަލައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާޢީ ބަޔާނުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވަނީ، "ފުށިފަރު މޯލްޑިވްސް އަކީ ފުށިފަރު އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ދަށުން ހިންގުމުން އަންނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް [illegible]، ފުށިފަރު މޯލްޑިވްސްގެ ނަމުގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތުން އެއްވެސް [illegible] [illegible] ނުވާ ކަން ފާހަގަކުރައްވާފައެވެ."[14]…. އަދި ކުންފުންޏާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ފުށިފަރު އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަކީ، ވަކި ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތެއް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެދިފައިވެއެވެ.

---

[14] މި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ ވަކީލުން 21 ފެބްރުއަރީ 2019 ގައި ހުށަހެޅި ދިފާޢީ ބަޔާނުން

51. މިއިޖުރާއީ ނުކުތާގެ ހައްދުގައި[15] އަންހެނުން ވަޒީފާގެ ޒާބިތާއި ރަސްމީ ތައާރުފުގައި ބުނެފައިވާ، 16 ޖޫން 2012 އިން ފެށިގެން ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ ވޯކްޝޮޕް ސުޕަރވައިޒަރެއްގެ މަޤާމު އަދާކުރައްވާފައިވާ ވާހަކައާއި، އުވާލެވުނު ކަރަންޓްޖެހި ކަމަށާއި، ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިން އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ތަޙްޤީޤެއް ހިންގައި، އެކަމާ ގުޅުވައިދިނުމަށް ކޮމިޓީ ވިއްސަނަގެ ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް ކަނޑައަޅާ، ދުނި ޕްރައިވެޓްގެ ފިޔަވަޅުތަކެއް ކުރަމުން އެނގިވަޑައިގެންނެވި. އުފެދިފައިވާ ވަގުތު އެއްސަލާކުރުމާއި ޗުޓީއެއް، ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސްއާއި ކަމަށާއި، ދެކޮޅަށް ޢަމަލުކުރި ޢަމަލާއި ބެހޭގޮތުން ވަކިކުރުމަށް، އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ދެއްކި ޙާލަތްތަކާއި އޮތް ވާހަކަ، ޤަވާޢިދާއި ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބުތަކަށް ވެސް ހުށަހެޅުމުގެ ބަޔާނާއި ކަނޑައެޅިފައިވާ ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިން ކަމަށެވެ.

52. މިއިޖުރާއީ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ދެފަރާތުން ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި ކަށަވަރުތަކަށް ބަލާއިރު، މިދުވަހުގެ ވަކިކުރުމުގެ ސިޓީ ފޮނުވުމުގެ ކުރިން އޭނާ ފިޔަވަޅުގެ ދަށުން ހިއްސާ ދެއްކުމުން ވަކިކުރި ދުވަހު ދެއްކި ޙާލަތު، އޭނާ ވަޒީފާގެ ޒިންމާތަކާއި ޢަމަލުކުރި ވަގުތުގެ މުސާރަ ލިބިދިނުމާއި، ޤަވާޢިދުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ ކަމުގައި ވާނަމަ ވެސް އޭނާއަށް ވަކި ފަރާތަކުން ތަންފީޒު ކުރެވޭނެ ގޮތެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

53. އަދި، ޓްރައިބިއުނަލަށް މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާފައިވާ މަސައްކަތު ތަފްޞީލާއި ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގައި ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކަމަށް، ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިސްވެދިޔަ[16] މަސައްކަތުގެ ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައި ހުރި ތަފްޞީލް ދީފައިވާ ކަމަށެވެ. އަދި މަސައްކަތުގައި ޖަވާބުދާރީ ވާން ޖެހޭ، ހުށަހެޅި ތަފްޞީލް ކަމާ ބެހޭ ކަމުގައި ދެކެވޭ ގޮތަށް ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިން ޓްރައިބިއުނަލްގައި އަރުވާފައެވެ.[17]

---

[15] އިޤްރާރު ބަޔާން ދޭފަރާތް މަސައްކަތު ކުރާފަރާތް ހުށަހެޅި ޚުލާސާ ބަޔާން- 04 ޖޫލައި 2019

[16] ދުނި އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ 02 ޖޫލައި 2019 މަސައްކަތު ބަޔާން

[17] އެއީ

54. އެހެންކަމުން، ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުމުގެ ކުރިން މިމައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލް މަރުޙަލާގައި [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ހުށަހެޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުދެކެމެވެ. އަދި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާފައިވާ [illegible]

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާ 1- [illegible]

55. އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[18]ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް އިން ނިންމާފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ.

56. [illegible] (ޕްރޮބޭޝަން) [illegible] [illegible][19] [illegible]

---

[18] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު 2/2008

[19] [2021] SC 66 2020/SC-A/69

[illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ." އަދި ހަމަ އެއްބަސްވުމުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތެއް ކަނޑައަޅާއިރު، އެ ވާޤިޢާއާ [illegible] [illegible] މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން [illegible] [illegible] މިއީ އެ މާއްދާގެ ވާހަކަ މައްސަލައިގެ ތަފްސީލުން [illegible] [illegible] ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

57. ބުނެވުނު އުސޫލު މިމައްސަލައަށް ތަޠްބީޤުކުރުމުގައި ބަލާއިރު، މިމައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5 (ފަސް) އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible]. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[20]ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

58. އިސްތިއުނާފު [illegible] ބިނާކުރެވިފައިވާ [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[21]ގެ 17 ވަނަ މާއްދާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އިސްތިއުނާފު ނުކުތާ 2- "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތަޠްބީޤުކުރުން

---

[20] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

59. ހައިކޯޓުގެ ފުލް ބެންޗުން ނިންމާފައިވާ ސައްޓޫ (މުޙައްމަދު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު) ވ. ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޝަން[22] ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 3 ގެ (ހ) ގައި، ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލަކީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތާއި ވަޒީފާދޭ ފަރާތާ ދެމެދު ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް ނެތް ހާލަތުގައި "މުވައްޒަފު" ކަނޑައެޅުމުގައި ބަލާނެ މިންގަނޑު ކަމަށާއި، އަސާސީ ގޮތުން މުޅި އިންޓަރޕްރައިޒަސާ ދެމެދު ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް އޮތް އެ ކަމަށް މުޅި އިންޓަރޕްރައިޒަސްއިން އެއްބަސްވާނަމަ، މި އުސޫލު މިމަސައްކަތަށް ތަޠުބީޤުކުރެވޭނެކަމަށް ކަމަށް އިސްތިޢުމާލު ކުރި ވަޒީފާގެ ދަރަޖަ ނުކުތާގައި ބުނެއެވެ.

60. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލް ބެންޗުން ނިންމާފައިވާ ސައްޓޫ (މުޙައްމަދު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު) ވ. ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޝަން[23] ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 3 ގެ (ހ) ގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

> "ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ބާބު ހިމެނުން "މުވައްޒަފު" ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި މާނަކުރުމުގައި ބުނެފައިވަނީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފަކާ ދެމެދު ލިޔުމުން ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް އެކުލަވާލެވިފައިވިޔަސް ތަފާތުގޮތެއް ނަމަވެސް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ މަސައްކަތް ދަމަހައްޓާ ފަރާތްތަކެއް ގޮތުގައި ނިޔަތްތަކާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުވައްޒަފު ކަމަށް ނިސްބަތްކުރެވޭނެ ގޮތެއް އެކަމަށް އަދި ހުރިހާ ވަޒީފާއާބެހޭ ކަންކަން ކޮށްދޭން ނުޖެހޭނެކަމަށް ވަކިން ގޮތްތަކެވެ،
>
> މިގޮތުން ބެލުމުގައި "މުވައްޒަފު" ދެނެގަތުމުގައި މިފަދަ ފަރާތުގެ އަމަލުތައް ބަލައިގެން ގޮތް ވަކިކޮށް ބަޔާންކޮށްދޭ އެއް ގޮތަކީ ތަރުޖަމާކޮށް ތަފާސްކޮށް ފަރާތަކާ ތަފާތު ދިނުމެވެ، މިގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި އިސްތިސްނާކޮށް ހުރި ވަޒީފާ އަދާކުރާ އެއްބަސްވުމުގެ ލިޔުމުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ބަޔާންކޮށްފައި ހުރި މިންވަރު ދެނެގަތުމަށް އެދިދޭ ވަޒީފާއާބެހޭ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ތަފާތު ދަރަޖަތަކުގައި ދާއިރާތަކުން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު ތަފާސް ކަމުގައިވާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަން (އައި.އެލް.އޯ) ގައި މިފަދަ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަމަލުކުރާ ގޮތްތައް ކޮންވެންޝަނުގައި ހިމެނޭ އެމްޕްލޯއިމަންޓް ރިލޭޝަންޝިޕް ރިކޮމެންޑޭޝަން (2006) ނަންބަރު 198 އަށް

---

[22] ޤަޟިއްޔާ 2012/HC-A/271

[23] ޤަޟިއްޔާ 2012/HC-A/271

ބޮޑުވެސް، ދެފަރާތުގެ ދެމެދު ވަޒީފާގެ ގުޅުން ވުޖޫދުވެފައިވާކަން ކަށަވަރުކުރުމުގައި ރިޕޯޓުކުރަންޖެހޭތީ މަސައްކަތްތަކުގެ ޕާޓްޓައިމް ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގައި، އެގޮތުން، ރިޔާއަތް ކުރެވިފައިނުވާ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާއި ފޯރުކޮށްދޭ، ވިޔަފާރި މަސައްކަތް ކުރާ ތަރައްޤީ ނުވާ ފަދަ މަސައްކަތްކުރާ ވަޒީފާތަކާއި، މަސައްކަތްކުރާ ކުދިންގެ ވަޒީފާތަކާއި، އަދި އެފަދަ ވަގުތީ ދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގައި ހުރި ދިފާޢުގެ މިންވަރު، ވާޖިބު މިންވަރު، ވެސްޓަރން ޖަމާޢަތް، މަސައްކަތްކުރާ ބައެއް ސަބަބުތަކުގެ ހާލަތު ހަމަޖެހިފައިވާ ހާލަތްތަކާއި، މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުން ދެކޮޅުވެ ހުރެގެން ވެސް، މަޖުބޫރުކުރެވޭ ވަޒީފާތަކާއި ވަގުތީ ވަޒީފާތަކުގެ ގޮތުގައި ބަލާފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާއި، އަދި އެހެން ކަންކަމާއި ކަނޑައެޅިފައިވާ ނުހަނު ހާލަތްތައް ދިމާވެއެވެ. އަދި މިކަމުގައި ފަރާތްތަކުގެ ހަޤީޤަތުގައި ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތަކަށް ހަމަޖެހޭ ވަޒީފާތަކުގެ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާއި ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ބަޔަކު ހިމެނޭ ކަންކަން ނުވަތަ ފަރާތްތަކުގެ ތަފާސް ހިސާބާއި ކުރިމަތިލާ ގޮތަކުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކުގެ ދެމެދު އޮންނަ ގުޅުމެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާތީ ނުވަތަ ބަޔާންކުރެވިފައިނުވާތީ، ވަޒީފާއެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެނީ ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތެވެ."

61. ހައިކޯޓުގެ ބެންޗުން ފާސިލްއްޔާގެ ނަތީޖާކުރުވައިދާ ނުހިސާބަށް ބޮޑުވެސް، އެޤުސާމުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ، ދަރަޖަތަކުގެ ދުވަސްވަރުގައި ވަޒީފާގެ އެމްޕްލޮއިމަންޓް ނުވަތަ ހާލަތުގައި "މުވައްޒަފު" ދެނެގަތުމަށްޓަކައި ބޭނުންކުރާ އުސޫލެވެ. އެޤުސާމުގައި ހަވާލާދީފައިވާ އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަން (އައި.އެލް.އޯ) އެމްޕްލޮއިމަންޓް ރިލޭޝަން ރެކޮމެންޑޭޝަން (2006) ނަންބަރު 198 އަކީ ހަވާލާދެވޭ ލިޔުމުން އެއްބަސްވުމެއް ނެތް ހާލަތުގައި ވަޒީފާދެވޭ އުސޫލުތައް ނެތެވެ. ލިޔުމުން އެއްބަސްވުން ހެދުނު ހާލަތްތަކުގައިވެސް އެއްބަސްވުމަކީ "ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމެއް" ނުވަތަ "ޚިދުމަތުގެ ކޮންޓްރެކްޓެއް" ކަމުގައި ދެކެވޭގޮތުން ބަލަންޖެހޭނެކަމެވެ. އަދި ބިނާވަނީ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތަކުން ނުވަތަ ފޯމުތަކުންނެވެ. ހަޤީޤަތުގައި މަސައްކަތްކުރާގޮތް ކަނޑައަޅާ ފަރާތްތަކުގެ ދެމެދު ގުޅުމުގެ މިންގަނޑުތަކުގެ ބަލައިގެން ކަނޑައަޅަން ޖެހޭނެ ކަމަށެވެ.[24]

---

[24] DWT, I. (2020). Towards safe, healthy and declared work in Ukraine: EU-ILO project.

62.އެހެންކަމުން، މިމައްސަލައިގައި ވަޒީފާގެ ގުޅުން އޮތީ ކޯޓުހައުސްކާ ދެމެދުގައިތޯ ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި ހުށަހަ **ޑިސްޕިއުޓް ސްޓޭޓް (މުޙައްމަދު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު) ވ. ޕަބްލިކް ލިމިޓެޑް**[25] ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލު ތަތްބީޤުކުރުން ޞައްޙަކަމުގައި ނިންމަވަމެވެ.

މުވައްޒަފު ދެނެގަތުމުގައި ވާޤިޢާތަކަށް ރިޢާޔަތް ދިނުން (principle of primacy of facts)

63.މިމައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ހައްސާގެ ފަރާތުން ސާބިތު އުފައްދާ މައިގަނޑު އެއްޗަކީ، މިމައްސަލާ ގުޅިގެން ދިވެހި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި މުވައްޒަފެއް ކަމަށް ދެނެގަނެވޭ ގޮތް ދިނުން ދޫކުރުމެވެ. އަދި ދިވެހި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި އަޙްމަދު ހާސްކޮށް، އެހާމަތުގެ މުވައްޒަފެއް ކަމަށް ބުނެ ދިނުން[26] ދިޔައިމަތީ، އަދި އަޙްމަދު ހާސްކޮށް ދިނުމުގައިވާ ދިނުން[27] ދިވެހި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި އެބުނެ ފާހަގަކުރައްވާފައެވެ.

64. މި ގޮތުން ކަނޑައަޅާ، ފާހަގަކުރުން ވަ ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކުގައި މަސައްކަތް ކުރާ، އިދާރީ ގޮތުން ދަށުވެރި ހިސާބުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުގެ ވަޒީފާ ކަމުގައިވާ މިކަންކަމަކީ އިދާރީ ގޮތުގެ ބެލުމަށް ދެވިފައިވާ ދިނުމެއް ކަމުގައި ދިވެހި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް ބުނެ ދެނިވި ހުކުމުގައިވެއެވެ.

65.އިސްލާމް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގެ ފަސްވަނަ މާއްދާގައި ޤާނޫނީ އަސާސީގެ ދަރުމަވަނަތަ ޙައްޤު ވަޒީފާއާއި ބެހޭ (2006) ނަންބަރު 198 ގައި އެކުލެވިފައިވާ ނުވަތަ ދިނުމުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތަކުން ވަޒީފާ ގުޅުން ފާހަގަ ކުރެވޭނީ އަމަލީ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅަން ގޮތް ބަޔާންކުރެވިފައެވެ. މިގޮތުން، އޮންނަވަނަ ސަރުކާރު ދުނިޔޭގެ 9 (principle of primacy of fact) ގައި ބަޔާންކުރާ

---

[25] ނަންބަރު 2012/HC-A/271

[26] ދިވެހި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ކޭސް ނަންބަރު MUE-058/EMP/2018 (01 ޖަނަވަރީ 2018)

[27] 08 ޖަނަވަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހު ޢައްމަދު ހާސްކޮށް ދިވެހި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓް ރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތް

ގުޅުން އޮތްތޯ ބެލުމުގައި ބިނާކުރަން ޖެހޭނީ ވާޤިޢާތަކުން ޤާއިމުވާ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގެމަތިންނެވެ. އެގުޅުން އެގްރީމަންޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> *The determination of the existence of an employment relationship should be based primarily on the facts relating to the provision of work and the remuneration of the worker (i.e., on the substantive nature of the relationship), regardless of how the relationship is characterized in any contrary arrangement (contractual or otherwise) that may have been agreed between the parties[28].*

66. މި ޕްރިންސިޕަލް އިންޓަރނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޯގަނައިޒޭޝަން ގެ ޕަބްލިކޭޝަނެއްގައި[29] މިއީ ވަޒީފާގެ ގުޅުން އޮތް ތޯ ބެލުމުގައި މައިގަނޑު އެއް އަސާސީ އުސޫލު ކަން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

> *In the event of any discrepancy between the established facts and formal documents, the facts must prevail. In accordance with the principle set out in the Recommendation, known as the primacy of facts, the realities of the relationship are dispositive and trump other elements, such as the intentions of the parties or the manner in which they describe the relationship. The principle of the primacy of facts is helpful, particularly in situations where the employment relationship is deliberately disguised*

67. ދެންފަހެ، ޕްރިންސިޕަލް އޮފް ޕްރައިމަސީ އޮފް ފެކްޓްސް މިމައްސަލައިން ތަތްބީޤުކުރާއިރު، މިދެފަރާތުގެ ސަރުކާރުން ވަޒީފާގެ ގުޅުން އޮތީ ކަން ފަރާތުން ކަމާމެދު ޤާއިމުކުރެވުނު ވާޤިޢާ އަށް ބަލާއިރު އަސްނާދުން ކަމުގައި ނުދެކެވެ. އެގުޅުން، މިމައްސަލައިގެ ޙަޤީޤަތް މަސައްކަތުގައި ޤާއިމުވި ވާޤިޢާތަކުގެ ބުރަގައި އަސާސްތަކީ ޒާތުން މުސާރައާ އިނާޔަތް ދިނުމާއި، މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ބަދަލު ދެއްކުމާއި، ޒިންމާތަކުން ހަވާލާ ދިނުމާއި، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަނާއި، ކުރާމުއްދަތާއި، ވަޒީފާ އަދާ ކުރަނީ ގޮތާއި އިސްލާޙު ދިނުމާއި

---

[28] R198 - Employment Relationship Recommendation, 2006 (No. 198)- Paragraph 9

[29] Key principles underlying sanctioning procedures applicable to occupational safety and health violations International Labour Organization – Geneva: ILO 2021

[illegible] ([illegible] control test[31][32], integration test[30], four fold test, [illegible]) [illegible].[33]

68. [illegible]

69. [illegible]

---

[30] Montreal v. Montreal Locomotive Works Ltd. et al, [1947] 1 D.L.R. 161

[31] Stevenson Jordan and Harrison, Ltd. v. MacDonald and Evans, [1952] 1 T.L.R. 101

[32] Regina v. Walker, (1858) 27 L.J.M.C. 207

[33] [illegible]

ދޭން އެދުނީ ޒިޔާދަ އިންވެސްޓްމަންޓްސް ގައެވެ. ޒިޔާދަ އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ ފަރާތުން ވެސް އެއްބަސްވުމުގައި ސޮއިކުރުމުން ނެތި މުސާރަދީ ވަޒީފާ އަދާ ކުރަންވީގޮތް ބުނުއްވުމުން ދިޔައީއެވެ. އެހެންކަމުން ދެފަރާތުގެ އަމަލު ހުރި ގޮތުން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވަޒީފާގެ ގުޅުމެއް ހުރިކަމެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ 3- "ގުޑްވިލް" ކަނޑައެޅުމުގައި ފިނޭންޝަލް ރިޕޯޓް ދެއްކިފަދާ ބެލިދާނެ

70. އިސްތިއުނާފު ބިންގަލަ ނުކުތާގައި އަޙްމަދު ފާރިސްގެ ފަރާތުން ޕެންޝަނާބެހޭ ޤާނޫނު،[34] ޕެންޝަން ނިޒާމުގެ ކުރިއަށް އެކުލަވާލާފައިވާ ޤާނޫނުގެ ކަމުގައި، ބަލާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު[35] ކަމަށެވެ. މިކަން މުސާރަތަކުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ[36] 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލުން ދިރާސާ ކުރުމުން އެނގޭކަމަށެވެ.

71. އަޙްމަދު ފާރިސްގެ ރިޓަޔަރމަންޓް ޕެންޝަނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ޒިޔާދަ އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ ފަރާތުން ދައްކާ ދައްކަވާ މަސައްކަތް ބިނާކޮށް އެންމެހާ ޒިޔާދަ އިންވެސްޓްމަންޓްސްގެ މުވައްޒަފަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާ، 2 ވަނަ މާއްދާ، 5 ވަނަ މާއްދާ އަދި ޤާނޫނުތަކުގެ ހަމަތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް އަޙްމަދު ފާރިސް ވަކިކޮށްފައިވެއެވެ.

72. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމުން ބަލާއިރު، އަޙްމަދު ފާރިސްގެ ޕެންޝަން ފައިސާ ދައްކާފައިވާ ކޯޓަރީގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްއިން ނިންމާފައިވީ، ދުސްތޫރީ އިންސާފު ލިބިފައިވާ ގޮތަކީ ކޯޓަރީގެ ގޮތުގައި "ގުޑްވިލް" ކަނޑައެޅުމުގެ ދިރާސާތަކުގައި ރިޕޯޓުތަކުގެ އެއް ގުޅުމެއް (ވާޖިބު) ކުރެވިފައިވާ އެވެ. ވަޒީފާ ގޮތުގައި ޕެންޝަން ފައިސާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ދެއްކުމަށް

---

[34] ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2009

[35] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

[36] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011

ނަތީޖާގައި، އެފަރާތަކީ މުވައްޒަފެއް ކަމުގައި ނުބަލަން ޖެހޭ ސަބަބެއް ނޫނެވެ. އަދި އެފަރާތުން މުވައްޒަފެއްގެ ގޮތުގައި ވަކި ފަރާތަކުން ޕެންޝަން ފައިސާ ދައްކާފައިވުމަކީ، އެއީ އެފަރާތުގެ މުވައްޒަފެއްކަން [illegible] [illegible] ކަމެއް ވެސް ނޫނެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރެވޭ ކަންތައްތަކެކެވެ.

[illegible] [illegible] ނުކުތާ- [illegible] [illegible] [illegible]

73. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

74. މިގޮތުން، އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އަޙްމަދު [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު [illegible] [illegible].

75. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ކޭސް ހިނގާފައިވާ ގޮތުން ބަލާއިރު، މައްސަލައަށް [illegible] އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިން ޖަވާބު ދިނުމުގައި [illegible] [illegible] އަމަލުކޮށްފައިވާ ކަމުގައި ނުދެކެވެ. އެހެނީ، [illegible] ފުރަތަމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރެވިފައެވެ.[37] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަން [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިން ޖަވާބުދީފައިވެއެވެ.[38] މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުކުމްކުރުން ގޮސްފައިވެއެވެ.

76. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible][39] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެންޓަރޕްރައިޒަސް އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

77. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

78. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible].[40] މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[41] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[37] [illegible] އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] – 21 ފެބްރުއަރީ 2019

[38] [illegible] އެންޓަރޕްރައިޒަސްގެ [illegible] [illegible] [illegible] – 23 ފެބްރުއަރީ 2020

[39] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2019/11 "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"

[40] [illegible] [illegible] [illegible] 11 މެއި 2021 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[41] [illegible] [illegible] [illegible] 11 މެއި 2021 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ދިއުމަށް ވެސް ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ދީފައިވާއިރު[42]، [illegible] މައްސަލައަށް ބާޠިލުކުރުމުގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަން ވެސް ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފު ހައްގުވާ [illegible] [illegible] އިން ޖަވާބު ބާކީވެފައިވާ ގޮތުން ދަތި އުނދަގޫ ކަމެއް ކުރިމަތިވެފައިވީ ނަމަވެސް އިންސާފު ގެއްލޭފަދަ ކަމެއް ހިނގާފައިވާ ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. ވުމާއެކު، މިކަމުގެ ސަބަބުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭ ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

79. ވަޒީފާދޭ ފަރާތަކީ، ވަޒީފާ އަދާކުރާ ފަރާތާ ގުޅޭ އެންމެހައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި އެކަށީގެންވާ އެއްބާރުލުން ވަޒީފާ ފަރާތުން ދޭންޖެހޭ ކަމުގައި ދެކެމެވެ. އަދި، ގަސްތުގައި މައްސަލަ ނިންމުމަށް ދުވަސް [illegible] ފަރާތްތަކުގައި [illegible] ނަގައިދިނުން ފަދަ ކަންކަމަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

80. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތީ އެ ނިންމުމުގައިވާ ފަދައިން މިމައްސަލަ ނިމޭ ދުވަހުން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު

81. ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔާ [illegible] [illegible].

[illegible]

---

[42] [illegible]

82. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައްގު މި މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[43] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނުން ފަށާނީ [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[44] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުގެ [illegible].[45]

ހުކުމް:

[illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 22/VTR/2019 މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]

ފަނޑިޔާރު ހަސަން [illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]

---

[43] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[44] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

[45] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)